

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ЗА ПРИЛОЖНИ ИЗКУСТВА

град Смолян, ул. „Коста Авраимов” № 2, тел. : 0301/651 86, e-mail: pgpi@abv.bg,
www.pgpi-smolyan.com

УТВЪРЖДАВАМ

ДИРЕКТОР : .....
/С. САВОВА-КОРУЕВА/

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И
ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ
УЯЗВИМИ ГРУПИ

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9, от Закона за предучилищното и училищното образование.

ВЪВЕДЕНИЕ

В изпълнение на Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие е изготвена програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на деца и ученици от уязвими групи в ПГПИ - Смолян. Националната програма цели да начертае целите и задачите на работа с ученици във връзка с осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие в системата на училищното образование на младежите като предпоставка за равноправното им социално включване; пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности в страната и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на учениците от уязвими групи. /чл. 263, ал.1, т.9/.

Целева група Ученици от VIII до XII клас с изяви дарби, хронични заболявания, двигателни увреждания, ученици в риск, ученици, застрашени или жертва на насилие, сираци и полусираци, ученици от различни етнически групи и други с идентифицирани нужди, застрашени от отпадане по различни причини – за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа; В по-общ смисъл целевата група включва всички ученици от училището като смисъл на превенция.

Водещи стратегически документи при изготвяне на училищната програма за превенция на ранното напускане на образователната система са:

- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020г.) / МС – 30.10.2013г./;
- Координационен механизъм към стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система;
- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства(2015 – 2020г.);
- Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014 – 2020г. ;
- Конвенцията за борба срещу дискриминацията в областта на образованието;
- Закон за предучилищното и училищното образование (01.08.2016г.);
- Наредба за приобщаващото образование образование (2016г.);
- Стандарт за приобщаващото образование (2016г.);
- Механизъм за противодействие на училищния тормоз (2015г.).

- Правилник за дейността на ПГПИ – Смолян
- Стратегия за развитие на ПГПИ – Смолян

Настоящата училищна програма има за цел изграждане на толерантност към различните, която е изключително ценно качество при общуването и работата с ученици от уязвими групи. В този смисъл се създават условия за достъпна качествена грижа за децата в училищна възраст, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование и професионална реализация. Особено важна е ролята на семейството като част от образователния процес - да осигури пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

МИСИЯ И ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ.

Цялостната училищна политика и мисия на ПГПИ - Смолян се основава на:

- достъпно за всички, независимо от различията, образование, което води до изграждане на една толерантна и приобщаваща среда за учениците в училище;
- обхващане на всяко дете в училищна възраст в образователната система и изграждане на съответната подкрепяща среда за него е основната дейност за достъпа до качествено образование;
- предотвратяване преждевременното напускане на учениците от уязвими групи, като се търсят и развиват техните творчески заложби и способности;
- предоставяне равни възможности за приобщаването им към училищната среда, потенциал за оптимално развитие, анализиране на силните страни на учениците, недопускане дискриминация;
- утвърждаване на училището като конкурентноспособен и привлекателен център за всички таланти деца от региона. Визията на ПГПИ – Смолян е да бъде училище, осигуряващо ефективна, качествена, подкрепяща и достъпна среда за ученици като им осигуря пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот;
- разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на учениците – клубове по интереси, достъпно библиотечно-информационно обслужване, работа по проекти;
- съчетаване на класноурочни, извънурочни и извънкласни форми на обучение и възпитание, иновативност в педагогическите практики;

- висококвалифицирани и мотивирани учители, работещи като екип от отговорни и развиващи се личности, проявяващи толерантност, загриженост и зачитане на човешкото достойнство;
- работа с деца с хронични заболявания и поведенчески проблеми;
- създаване на уютна и функционална образователна среда.

ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Подкрепата за личностно развитие се осъществява във връзка с разработените областни и общински стратегии за подкрепа за личностно развитие в училище, както и въз основа на анализ на потребностите от обща и допълнителна подкрепа.

3.1. Обща подкрепа

Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всеки ученик и е съобразена с индивидуалните му потребности. Тя включва различна екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти, кариерно ориентиране на учениците, осигуряване или насочване към занимания по интереси, библиотечно-информационно обслужване, поощряване с материални и морални награди, дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение и грижа за здравето на учениците. Заниманията по интереси се организират от училището чрез различни организационни педагогически форми.

3.2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности и потребности на определен ученик. Учениците, за които може да се направи оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- Деца със специални образователни потребности
- Деца с хронични заболявания
- Деца в риск
- Деца с изявени дарби

Допълнителната подкрепа включва работа с ученик по конкретен случай и/или психосоциална рехабилитация.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всеки конкретен ученик. Родителите задължително се включват активно в плана за действие като участници. Ако е необходима допълнителна подкрепа, но родителите откажат, се уведомява отдел „Закрила на детето“ към ОДЗ „Социално подпомагане“ по местоживеене на ученика с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване нуждите на ученика. При необходимост се разработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също така се изготвя и индивидуален учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изяви дарби също се изработва индивидуален план за работа.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА - базират се на основните принципи на включващото образование:

- Зачитане правото на всеки ученик и гарантиран достъп до качествено образование.
- Подкрепа за личностно развитие на учениците в зависимост от техните индивидуални потребности.
- Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика.
- Приемане и зачитане на уникалността на всеки ученик, така че той да развие максимално своя потенциал.
- Недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование.
- Системен и цялостен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование.
- Намалване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и участието на учениците в дейността на училището.
- Нетърпимост към дискриминационно поведение и нагласи.
- Гъвкавост и динамичност съобразно потребностите на учениците в зависимост от спецификата на обществения живот.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Главна цел: осигуряване на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всяко дете и ученик с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

Конкретни цели:

- Пълноценна социализация в училищната общност на деца и ученици с изявени дарби, с хронични заболявания, деца в риск и деца със специални образователни потребности;
- Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система;
- Създаване на положителни нагласи към учебния процес и осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на учениците и участието им в общността на училището.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

- Насърчаване, включване и приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи в образователния процес;
- Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа;
- Екипна работа на педагогическите специалисти в случай на потребност от предоставяне на обща подкрепа;
- Своевременно информиране на родителите за допуснати отсъствия и успех на учениците. Включване на родителската общност и Обществения съвет в ПГПИ към проблема за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи към образователната система;
- Проучване чрез анкети и др. методи на желанията за участие на учениците в извънкласни дейности.
- Стимулиране участието на ученици с изявени дарби в различни прояви и инициативи целогодишно;
- Активно включване в общи дейности на родителската общност - партньори на училището;
- Установяване на ефективен диалог между училището и външни институции, имащи отношение по проблема – работа с МБППМН, МВР, Община Смолян, Агенция за закрила на детето, Отдел „Социално подпомагане“, НПО и включване на медицински и други специалисти и изнасяне на беседи и лекции на различни теми и др.;
- Кариерно ориентиране на учениците;
- Мотивиране на педагогическия персонал и квалификация на педагогическите специалисти в посока управление на конфликти, справяне с агресията и насилието.
- Други дейности, определени в Правилника за дейността на ПГПИ.